

Νοσηλευτική Μητρότητας

Lowdermilk • Perry

6η ΕΚΔΟΣΗ

Νοσηλευτική Μητρότητα

Έργο: Ανάπτυξη των παρεχόμενων υπηρεσιών
της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ-Α
MIS C 001
Η συλλογή της βιβλιοθήκης συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσοστό 7 % και 25% από εθνικούς μας πόρους.

612.202 31
LOW

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Αρ. εισ. 72545

6η ΕΚΔΟΣΗ

Νοσηλευτική Μητρότητας

Deitra Leonard Lowdermilk • Shannon E. Perry

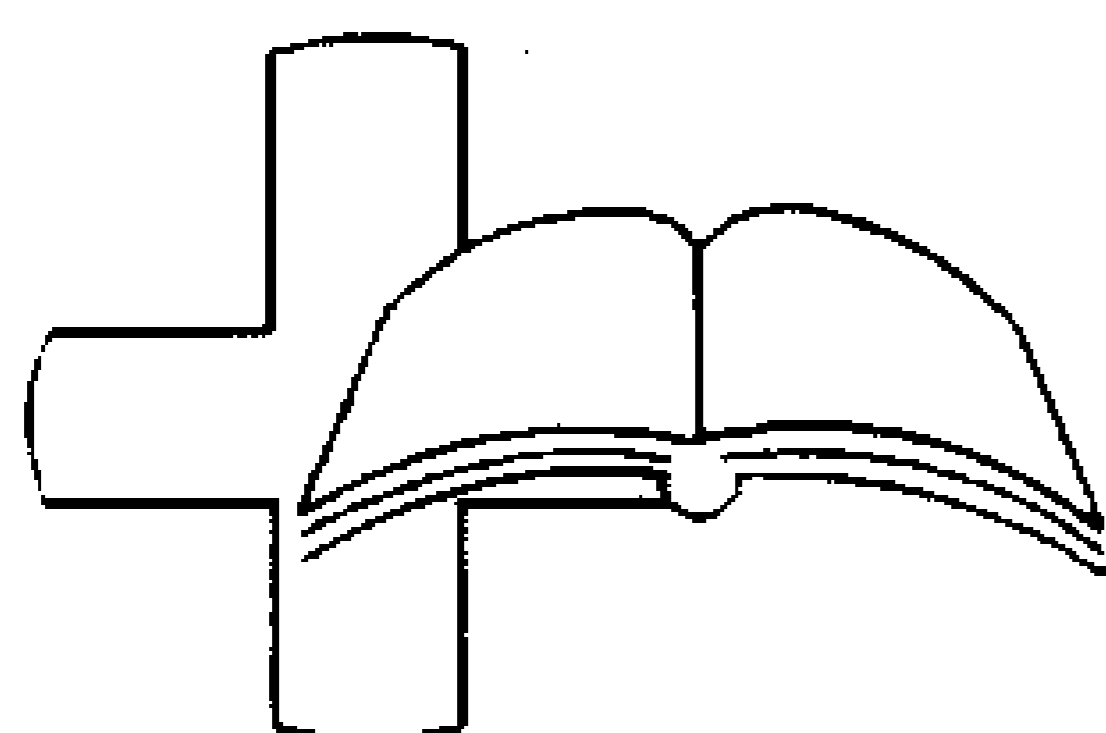
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αικατερίνη Λυκερίδου

*Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τμήμα Μαιευτικής
ΤΕΙ Αθήνας*

Άννα Δελτσίδου

*Επίκουρος Καθηγήτρια
Τμήμα Νοσηλευτικής
ΤΕΙ Λαμίας*

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Πόντου 8 Ιλίσια 115 28 - Τηλ. 210-77.79.684 - Fax. 210-74.80.298

An Affiliate of Elsevier Science

11830 Westline Industrial Drive
St. Louis, Missouri 63146

MATERNITY NURSING

ISBN: 0-323-01643-X

Copyright © 2003, Mosby, Inc. All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission of the publisher.

NOTICE

Pharmacology is an ever-changing field. Standard safety precautions must be followed, but as new research and clinical experience broaden our knowledge, changes in treatment and drug therapy may become necessary or appropriate. Readers are advised to check the most current product information provided by the manufacturer of each drug to be administered to verify the recommended dose, the method and duration of administration, and contraindications. It is the responsibility of the licensed prescriber, relying on experience and knowledge of the patient, to determine dosages and the best treatment for each individual patient. Neither the publisher nor the editor assumes any liability for any injury and/or damage to persons or property arising from this publication.

Previous editions copyrighted 1983, 1987, 1991, 1995, 1999

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Maternity nursing/[edited by] Deitra Leonard Lowdermilk, Shannon E. Perry ; associate editor, Karen A. Piotrowski.—6th ed.

p. ; cm.

Includes bibliographical references and index.

ISBN 0-323-01643-X

1. Maternity nursing. 2. Pediatric nursing. I. Lowdermilk, Deitra Leonard. II. Perry, Shannon E. III. Piotrowski, Karen A.

[DNLM: 1. Maternal-Child Nursing—methods. 2. Obstetrical Nursing—methods. WY 157.3 M4266 2003]

RG951.B66 2003

610.73'678—dc21

2002021942

Vice President, Publishing Director: Sally Schrefer

Executive Editor: Michael S. Ledbetter

Senior Developmental Editor: Laurie K. Muench

Publishing Services Manager: Catherine Jackson

Project Manager: Jeff Patterson

Design Coordinator: Amy Buxton

Cover Illustration: Young Sook Cho

GW/QWK

Printed in the United States of America

Last digit is the print number: 9 8 7 6 5 4 3 2 1

SIXTH EDITION

Maternity Nursing

Deitra Leonard Lowdermilk, RNC, PhD, FAAN

Clinical Professor, School of Nursing
University of North Carolina at Chapel Hill
Chapel Hill, North Carolina

Shannon E. Perry, RN, CNS, PhD, FAAN

Professor, School of Nursing
San Francisco State University
San Francisco, California

ASSOCIATE EDITOR

Karen A. Piotrowski, RNC, MSN

Assistant Professor of Nursing
D'Youville College
Buffalo, New York

with 362 illustrations.

 Mosby

An Affiliate of Elsevier Science

St. Louis London Philadelphia Sydney Toronto

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η **Deitra Lowdermilk** είναι Κλινική Καθηγήτρια στη Σχολή Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνα στο Chapel Hill (UNC CH). Απέκτησε το BSN από το Πανεπιστήμιο της Ανατολικής Καρολίνα και το MEd (και ένα δευτερεύον στη Μαιευτική Νοσηλευτική), καθώς και το PhD στην Εκπαίδευση στο

UNC CH. Έχει πιστοποίηση για τη Μαιευτική Φροντίδα από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης (NCC).

Η Dr. Lowdermilk συντονίζει και διδάσκει στο προπτυχιακό επίπεδο Μαιευτική και Νεογνολογική Νοσηλευτική, θεωρία και κλινική άσκηση στο 24μηνο και 14μηνο πρόγραμμα του BSN στο UNC CH. Έχει επανειλημμένα επιλεγεί Καθηγήτρια της Χρονιάς για το Θεωρητικό και Κλινικό μέρος από τους αρχαιότερους σε βαθμό, αρμόδιους κριτές, καθώς και Εκπαιδύτρια της Χρονιάς από τον Περιφερειακό Σύνδεσμο IV Υγείας των Γυναικών, Μαιών και Νοσηλευτών που ασχολούνται με τη Φροντίδα των Νεογνών, (AWHONN -District IV Association of Women's Health, Obstetric, and Neonatal Nurses) και από τον Σύνδεσμο Νοσηλευτών της Βόρειας Καρολίνα.

Διαθέτει κλινική εμπειρία στην προγεννητική φροντίδα και στη φροντίδα υγείας στο σπίτι ως νοσηλεύτρια δημόσιας υγείας. Επίσης, έχει εργαστεί ως νοσηλεύτρια στην αίθουσα τοκετών, στο τμήμα λεχώνων και στη μονάδα νεογνών, καθώς και σε γυναικολογικό χειρουργικό τμήμα και σε μονάδα φροντίδας καρκινοπαθών.

Η **Shannon Perry** είναι ενεργειακή Καθηγήτρια της Νοσηλευτικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο της Πολιτείας του San Francisco, στο πρόγραμμα της Ανάπτυξης Παιδιών και Εφήβων. Πήρε δίπλωμα Νοσηλευτικής από τη Σχολή Νοσηλευτικής του Νοσοκομείου St. Joseph, στο Bloomington του Illinois, πτυχίο Νοσηλευτικής από το πανεπιστήμιο Marquette του Milwaukee (Wisconsin), Master στην Υγεία Μητέρας και Παιδιού από το Πανεπιστήμιο του Ιατρικού Κέντρου του Colorado (Denver) και PhD στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία με εξειδίκευση στην ανάπτυξη του παιδιού από το Πανεπιστήμιο της πολιτείας της Arizona (Tempe). Τελείωσε ένα διετές μεταδιδακτορικό στην περιγεννητική νοσηλευτική στο Πανεπιστήμιο της California του San Francisco, ως υπότροφος Κλινικής Νοσηλευτικής του Wood Johnson.

Είναι τέως πρόεδρος του Τομέα της AWHONN της Βόρειας Καρολίνα και έχει χρηματίσει πρόεδρος και μέλος σε διάφορες επιτροπές στην AWHONN σε εθνικό, πολιτειακό και τοπικό επίπεδο. Έχει προσφέρει τις υπηρεσίες της ως έκτακτη επιμελήτρια εκδόσεων στο περιοδικό Journal of Obstetric, Gynecologic, and Neonatal Nursing (JOGNN) και έχει συμμετάσχει, επίσης, σε συμβούλια επιμέλειας εκδόσεων για άλλες δημοσιεύσεις. Υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου και αξιωματούχος σε άλλους οργανισμούς νοσηλευτικής στη Βόρεια Καρολίνα.

Η πιο σημαντική προσφορά της Dr. Lowdermilk στη Νοσηλευτική υπήρξε η προώθηση της τελειότητας στη νοσηλευτική πρακτική και εκπαίδευση, όσον αφορά την υγεία της γυναίκας, διαμέσου της ενσωμάτωσης των γνώσεων στην πράξη. Πολλά άρθρα της δημοσιεύθηκαν σε νοσηλευτικά περιοδικά, υπήρξε βοηθός επιμελητή εκδόσεων σε δύο κείμενα και πρόσφατα εργάζεται ως συνεπιμελήτρια σε δύο κείμενα που αναφέρονται στην υγεία των γυναικών και τη νοσηλευτική μητρότητα. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε περιοδικά και έκανε παρουσιάσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επίσης δημοσίευσε υποστηριζόμενα από υπολογιστή προγράμματα οδηγίων, ένα από τα οποία έλαβε το Βραβείο Μέσων Ενημέρωσης για λαμπρή επίδοση στη Νοσηλευτική Δημοσιογραφία από τον διεθνή οργανισμό Sigma Theta Tau International. Πραγματοποίησε εναρκτήριες εισηγήσεις σε εθνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς και παρουσιάσεις προγραμμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Έχει επίσης υπηρετήσει ως σύμβουλος σε Νοσηλευτικές Σχολές στις ΗΠΑ, την Αυστραλία, την Ταϊλάνδη και την Ταϊβάν.

Η Dr. Perry είχε κλινική εμπειρία ως νοσηλεύτρια, προϊσταμένη και επιθεωρήτρια στη χειρουργική νοσηλευτική, στη μαιευτική, παιδιατρική, γυναικολογική και νεογνολογική νοσηλευτική. Υπήρξε αξιωματούχος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου σε πλήθος επαγγελματικών οργανισμών και πρόσφατα υπηρετεί ως Γραμματέας/ Ταμίας του Συλλόγου Νοσηλευτριών της California. Έχει έκδηλο ενδιαφέρον για τη διεθνή νοσηλευτική και έχει ταξιδέψει αρκετά, πλουτίζοντας τις γνώσεις της στη νοσηλευτική και τη φροντίδα υγείας σε διάφορες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της θητείας της σε κλινική στην Ghana. Τα τρέχοντα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν θέματα για τις μητέρες που θηλάζουν. Δημοσιεύθηκαν πολλά άρθρα της σχετικά με θέματα περιγεννητικής φροντίδας και τη νοσηλεύτρια ως ειδικού παρατηρητή. Η Dr. Perry, επίσης, συνυπογράφει τη συγγραφή δύο άλλων επιτυχών τίτλων του εκδοτικού οίκου Mosby: Μητρότητα & Φροντίδα της Υγείας της Γυναίκας, 7^η έκδοση, και Νοσηλευτική Μητρότητα και Νοσηλευτική Φροντίδα του Παιδιού, 2^η έκδοση.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΟΝΤΟΥ 8

115 28 Ιλίσια – Αθήνα

ΤΗΛ: 210-7779684

FAX: 210-7480298

e-mail: dlagos@hellasnet.gr

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή όλου ή μέρους του παρόντος με οποιοδήποτε μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο μέσο και σε οποιαδήποτε μορφή χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

ISBN 960-7875-28-1

Copyright 2006 για την ελληνική έκδοση **ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Πόντου 8, Αθήνα.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Κεφ. 1 Σύγχρονη Νοσηλευτική Μητρότητας,	1
Σύγχρονα Θέματα και Τάσεις,	2
Αλλαγή της Δομής της Παροχής Φροντίδας Υγείας,	2
Ολοκληρωμένη Φροντίδα Υγείας,	2
Αλλαγές στη Φροντίδα Μητρότητας,	3
Αλλαγή των Απόψεων των Γυναικών,	4
Στόχοι του Προγράμματος «Υγιείς Άνθρωποι το 2010»,	4
Τάσεις που αφορούν τη Γονιμότητα και το δείκτη Γεννήσεων,	4
Επίπτωση Νεογνών Χαμηλού Βάρους Γέννησης,	5
Βρεφική Θνησιμότητα στις ΗΠΑ,	4
Διεθνείς Τάσεις στη Βρεφική Θνησιμότητα,	6
Τάσεις στη Μητρική Θνησιμότητα,	6
Τάσεις προς την Αυτοφροντίδα και Εστίαση στη Φροντίδα Υγείας,	6
Προσπάθειες για Μείωση των Ανισοτήτων στην Υγεία,	6
Τάσεις προς την πρόιμη Προγεννητική Φροντίδα,	6
Τάση για Φροντίδα με τη Χρήση Εξοπλισμού Υψηλής Τεχνολογίας,	6
Φροντίδα Υγείας στο Σπίτι,	7
Κλιμάκωση της Κύησης Υψηλού Κινδύνου,	7
Το Υψηλό Κόστος της Φροντίδας Υγείας,	7
Προβλήματα Πρόσβασης στη Φροντίδα,	8
Τάσεις στη Νοσηλευτική Πρακτική,	8
Ταξινόμηση των Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων (Nursing Interventions Classification - NIC),	8
Προσανατολισμός στα Αποτελέσματα,	9
Η Καλύτερη Πρακτική ως Στόχος Φροντίδας,	9
Κλινικό Κριτήριο (Clinical Benchmarking),	9
Μια Σφαιρική Αποψη,	9
Κριτήρια Πρακτικής και Νομικά Θέματα στην Παροχή Φροντίδας,	11
Διαχείριση Κινδύνου,	12
Τεκμηριωμένη Πρακτική,	12
Κεφ. 2 Πολιτισμός και Οικογένεια,	19
Ορισμός της Οικογένειας,	20
Η Δομή της Οικογένειας,	20
Πυρηνική Οικογένεια,	20
Ευρύτερη Οικογένεια,	20
Μονογονεϊκή Οικογένεια,	20
Διπολική Οικογένεια,	21
Αναδομημένη Οικογένεια,	21
Θεωρίες για την Οικογένεια,	22
Θεωρία Συστημάτων Οικογένειας,	22
Παράγοντες Κλειδιά στην Υγεία της Οικογένειας,	22
Κεφ. 3 Κοινότητα και Φροντίδα στο Σπίτι,	35
Εκτίμηση του Επιπέδου Ευεξίας της Κοινότητας,	36
Ορισμοί της Κοινότητας,	36
Δημιουργία Προφίλ Υγείας βασισμένου στο περιβάλλον της Κοινότητας,	37
Μέθοδοι Εκτίμησης της Κοινότητας,	37

Υγεία και Ευεξία στην Κοινότητα, ...	39
Δείκτες της Κατάστασης της Υγείας της Κοινότητας, ...	39
Φροντίδα Επικεντρωμένη στο Σύνολο ή σε Ομάδες Πληθυσμού, ...	40
Ομάδες Υψηλού Κινδύνου ή Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού, ...	41
Η Φροντίδα στο Σπίτι σε Όλη τη Διάρκεια της Περιγεννητικής Περιόδου, ...	43
Τηλεφωνική Νοσηλευτική Φροντίδα, ...	44
Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Νοσηλευτική Πρακτική, ...	44
Υπηρεσίες Περιγεννητικής Φροντίδας, ...	44
Επιλογή και Παραπομπή Γυναικών, ...	45
Αναμενόμενα Αποτελέσματα Φροντίδας, ...	50
Σχέδιο Φροντίδας και Παρεμβάσεις, ...	50
Νοσηλευτικές Θεωρήσεις, ...	52
Αξιολόγηση, ...	53

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Κεφ. 4 Εκτίμηση και Προαγωγή της Υγείας, ...	57
Γυναικείο Αναπαραγωγικό Σύστημα, ...	58
Έξω Γεννητικά Όργανα, ...	58
Έσω Γεννητικά Όργανα, ...	59
Τα Οστά της Πυέλου, ...	60
Μαστοί, ...	61
Εμμηνορρυσιακός Κύκλος, ...	63
Προσταγλανδίνες, ...	66
Σεξουαλική Ανταπόκριση, ...	67
Λόγοι Εισαγωγής στο Σύστημα Υγείας, ...	67
Συμβουλευτική πριν από τη Σύλληψη, ...	67
Εγκυμοσύνη, ...	68
Φροντίδα της Ευεξίας της Γυναίκας, ...	69
Έλεγχος Γονιμότητας και Υπογονιμότητα, ...	69
Διαταραχές Εμμηνορρυσιακού Κύκλου, ...	69
Περιεμμηνόπαυση, ...	70
Φραγμοί στην Αναζήτηση Φροντίδας Υγείας, ...	70
Οικονομικά Θέματα, ...	70
Πολιτισμικά Θέματα, ...	70
Θέματα Φύλου, ...	70
Κίνδυνοι για την Υγεία κατά την Αναπαραγωγική Ηλικία, ...	71
Ηλικία, ...	71
Κοινωνικά/Πολιτισμικά, ...	72
Χρήση και Κατάχρηση Ουσιών, ...	72
Διατροφή, ...	73
Φυσική Κατάσταση και Άσκηση, ...	74
Στρες, ...	74
Σεξουαλικές Πρακτικές, ...	75
Ιατρικά Προβλήματα, ...	75
Γυναικολογικά Προβλήματα που Επηρεάζουν την Εγκυμοσύνη, ...	75
Καρκίνοι Άλλου Τύπου, ...	76
Κίνδυνοι του Περιβάλλοντος και του Χώρου Εργασίας, ...	76
Βία κατά των Γυναικών, ...	76
Εκτίμηση της Υγείας, ...	78
Συνέντευξη, ...	78
Γυναίκες με Ειδικές Ανάγκες, ...	78
Κλινική Εξέταση, ...	82
Γυναικολογική Εξέταση, ...	82
Εργαστηριακές και Διαγνωστικές Διαδικασίες, ...	88

Προληπτική Καθοδήγηση για Προαγωγή της Υγείας και Πρόληψη, ...	88
Διατροφή, ...	88
Άσκηση, ...	89
Διαχείριση του Στρες, ...	89
Διακοπή της Χρήσης Ουσιών, ...	91
Ασφαλέστερες Σεξουαλικές Πρακτικές, ...	91
Σχέδιο Προσυμπτωματικού Ελέγχου Υγείας, ...	92
Προστασία της Υγείας, ...	93
Κεφ. 5 Κοινές Ανησυχίες Σχετικά με την Αναπαραγωγή, ...	97
Προβλήματα του Εμμηνορρυσιακού Κύκλου, ...	98
Αμηνόρροια, ...	98
Δυσμηνόρροια, ...	99
Προεμμηνορρυσιακό Σύνδρομο, ...	101
Ενδομητρίωση, ...	101
Αλλαγές στον Εμμηνορρυσιακό Κύκλο, ...	103
Λοιμώξεις, ...	105
Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα, ...	108
Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα Βακτηριδιακής Αιτιολογίας, ...	110
Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα Ιογενούς Αιτιολογίας, ...	114
Κολπίτιδες, ...	120
Έλεγχος των Λοιμώξεων, ...	123
Προβλήματα των Μαστών, ...	123
Καλοήθη Προβλήματα, ...	123
Καρκίνος του Μαστού, ...	126
Κεφ. 6 Αντισύλληψη, Έκτρωση και Υπογονιμότητα, ...	135
Αντισύλληψη, ...	135
Μέθοδοι Αντισύλληψης, ...	137
Τεχνητή Έκτρωση, ...	154
Τεχνητή Έκτρωση Πρώτου Τριμήνου, ...	155
Εκτρώσεις Δευτέρου Τριμήνου, ...	156
Νοσηλευτικές Θεωρήσεις, ...	157
Υπογονιμότητα, ...	157
Παράγοντες που Σχετίζονται με την Υπογονιμότητα, ...	158
ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ	
ΚΥΗΣΗ	
Κεφ. 7 Γενετική, Σύλληψη και Ανάπτυξη του Εμβρύου, ...	171
Γενετική, ...	172
Η Σχέση της Νοσηλευτικής με τη Γενετική, ...	172
Υπηρεσίες Συμβουλευτικής Γενετικής, ...	173
Ηθικά Θέματα, ...	174
Χαρτογράφηση Ανθρώπινου Γονιδιώματος, ...	175
Αντιμετώπιση των Γενετικών Ανωμαλιών, ...	175
Γενετική Μετάδοση, ...	176
Μη Γενετικοί Παράγοντες που Επηρεάζουν την Ανάπτυξη, ...	180
Σύλληψη, ...	189
Κυτταρική Διαίρεση, ...	181
Γαμετογένεση, ...	182
Γονιμοποίηση, ...	183
Εμφύτευση, ...	184
Πρώιμο και Όψιμο Έμβρυο, ...	185
Αρχέγονες Βλαστικές Κυτταρικές Στιβάδες, ...	185
Ανάπτυξη του Εμβρύου, ...	186

Εμβρυϊκή Ωρίμανση, ...	190
Πολύδυμη Κύηση, ...	195
Κεφ. 8 Ανατομία και Φυσιολογία της Κύησης, ...	203
Κύηση και Τόκος, ...	204
Δοκιμασίες Κύησης, ...	205
Προσαρμογές στην Κύηση, ...	206
Σημεία Κύησης, ...	206
Αναπαραγωγικό Σύστημα και Μαστοί, ...	206
Γενικά Συστήματα του Σώματος, ...	212
Κεφ. 9 Νοσηλευτική Φροντίδα κατά τη Διάρκεια της Κύησης, ...	227
Διάγνωση της Κύησης, ...	228
Σημεία και Συμπτώματα, ...	228
Υπολογισμός της Ημερομηνίας Τοκετού, ...	228
Προσαρμογή στην Κύηση, ...	228
Προσαρμογή της Μητέρας, ...	229
Προσαρμογή του Πατέρα, ...	231
Προσαρμογή των Αδελφών, ...	232
Προσαρμογή του Παππού ή της Γιαγιάς, ...	234
Διαφοροποιήσεις στην Προγεννητική Φροντίδα, ...	265
Πολιτισμικές Επιρροές, ...	265
Διαφορές Ηλικίας, ...	268
Προετοιμασία για τον Τοκετό, ...	271
Προγράμματα Προετοιμασίας Τοκετού, ...	271
Επιλογές για Οικογένειες που Τεκνοποιούν, ...	273
Σχέδιο Τοκετού, ...	273
Φορέας Φροντίδας, ...	273
Βοηθοί Τοκετού, ...	274
Μαιευτικές Εγκαταστάσεις, ...	274
Κεφ. 10 Μητρική και Εμβρυϊκή Διατροφή, ...	279
Διατροφικές Ανάγκες πριν από τη Σύλληψη, ...	280
Διατροφικές Ανάγκες, κατά τη Διάρκεια της Κύησης, ...	280
Ενεργειακές Ανάγκες, ...	281
Πρωτεΐνες (λευκώματα), ...	286
Υγρά, ...	286
Μέταλλα και Βιταμίνες, ...	286
Άλλα Διατροφικά Θέματα κατά τη Διάρκεια της Κύησης, ...	290
Διατροφικές Ανάγκες, κατά την Περίοδο της Γαλουχίας, ...	291
 ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ	
ΤΟΚΕΤΟΣ	
Κεφ. 11 Η Διαδικασία του Τοκετού, ...	307
Παράγοντες που Επηρεάζουν τον Τοκετό, ...	308
Το «Διερχόμενο» Έμβρυο, ...	308
Πυελογεννητικός Σωλήνας (Δίοδος), ...	313
Δυνάμεις, ...	315
Θέση της Επίτοκης, ...	317
Διαδικασία Τοκετού, ...	319
Σημεία Έναρξης του Τοκετού, ...	319
Έναρξη του Τοκετού, ...	320
Στάδια του Τοκετού, ...	320

Μηχανισμός του Τοκετού, ...	321
Φυσιολογικές Προσαρμογές στον Τοκετό, ...	323
Προσαρμογή του Εβρύου, ...	323
Προσαρμογή της Μητέρας, ...	323
Κεφ. 12 Αντιμετώπιση του Πόνου, ...	327
Πόνος κατά τη Διάρκεια του Τοκετού, ...	328
Νευρολογική Προέλευση, ...	328
Παράγοντες που Επηρεάζουν την Αντίδραση στον Πόνο, ...	328
Μη Φαρμακολογική Αντιμετώπιση του Πόνου, ...	331
Μέθοδοι Προετοιμασίας του Τοκετού, ...	331
Τεχνικές Αναπνοών, ...	333
Φαρμακολογική Αντιμετώπιση της Δυσφορίας, ...	338
Κατασταλτικά Φάρμακα, ...	338
Αναλγησία και Αναισθησία, ...	338
Κεφ. 13 Εκτίμηση της Κατάστασης του Εμβρύου, ...	357
Βάση Παρακολούθησης, ...	358
Ανταπόκριση του Εμβρύου, ...	358
Εμβρυϊκή Δυσχέρεια, ...	358
Τεχνικές Παρακολούθησης, ...	359
Διακεκομμένη Ακρόαση, ...	359
Ηλεκτρονική Παρακολούθηση του Εμβρύου, ...	360
Μορφές Εμβρυϊκής Καρδιακής Συχνότητας, ...	363
Βασική Εμβρυϊκή Καρδιακή Συχνότητα, ...	363
Περιοδικές και Παροδικές Μεταβολές της Εμβρυϊκής Καρδιακής Συχνότητας (FHR), ...	365
Κεφ. 14 Νοσηλευτική Φροντίδα κατά τη Διάρκεια του Τοκετού, ...	381
Πρώτο Στάδιο Τοκετού, ...	382
Δεύτερο Στάδιο Τοκετού, ...	416
Διάρκεια του Δευτέρου Σταδίου, ...	422
Άμεση Εκτίμηση και Φροντίδα του Νεογέννητου, ...	430
Τραυματισμός του Περινέου στον Τοκετό, ...	430
Δύσκολος Τοκετός, ...	432
Τρίτο Στάδιο του Τοκετού, ...	432
Αποκόλληση και Έξοδος του Πλακούντα, ...	433
Αλληλεπιδράσεις με το Νεογνό μετά τη Γέννηση, ...	434
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ	
ΛΟΧΕΙΑ	
Κεφ. 15 Φυσιολογικές Μεταβολές κατά τη Λοχεία, ...	441
Αναπαραγωγικό Σύστημα και Σχετιζόμενες Δομές, ...	441
Μήτρα, ...	441
Τράχηλος, ...	443
Κόλπος και Περίνεο, ...	444
Ενδοκρινικό Σύστημα, ...	444
Ορμόνες του Πλακούντα, ...	444
Ορμόνες της Υπόφυσης και Ωθητική Λειτουργία, ...	445
Κοιλιακή Χώρα, ...	445
Ουροποιητικό Σύστημα, ...	445
Συστατικά των Ούρων, ...	445
Διούρηση κατά τη Διάρκεια της Λοχείας, ...	446
Ουρήθρα και Ουροδόχος Κύστη, ...	446
Γαστρεντερικό Σύστημα, ...	446
Όρεξη, ...	446

Κένωση του Εντέρου, ...	446
Μαστοί, ...	447
Θηλάζουσες Μητέρες, ...	447
Μη Θηλάζουσες Μητέρες, ...	447
Καρδιαγγειακό Σύστημα, ...	447
Όγκος Αίματος, ...	447
Καρδιακή Παροχή, ...	447
Ζωτικά Σημεία, ...	448
Συστατικά του Αίματος, ...	448
Κιρσοί, ...	449
Νευρικό Σύστημα, ...	449
Μυοσκελετικό Σύστημα, ...	449
Καλυπτήριο Σύστημα (Δέρμα), ...	449
Ανοσοποιητικό Σύστημα, ...	449
Κεφ. 16 Νοσηλευτική Φροντίδα κατά τη Διάρκεια της Λοχείας, ...	451
Τέταρτο Στάδιο του Τοκετού, ...	451
Εκτίμηση, ...	452
Ανάληψη από την Αναισθησία, ...	452
Μεταφορά από την Αίθουσα Ανάνηψης, ...	455
Έξοδος πριν από τη Συμπλήρωση 24 Ωρών και μετά από 48 Ωρες από τον Τοκετό, ...	455
Νόμοι που Σχετίζονται με την Έξοδο, ...	455
Κριτήρια Εξόδου, ...	455
Διατήρηση του Τόνου της Μήτρας, ...	464
Οδηγίες για την Έξοδο, ...	475
Αυτοφροντίδα, Σημεία Επιπλοκών, ...	475
Σεξουαλική Δραστηριότητα/ Αντισύλληψη, ...	475
Συνταγογραφούμενα Φάρμακα, ...	476
Συνήθειες Έλεγχου Μητέρας και Νεογνού, ...	476
Παρακολούθηση μετά την Έξοδο, ...	476
Κεφ. 17 Μετάβαση στη Γονεϊκότητα, ...	481
Πατρική Σχέση, Δεσμός, και Γνωριμία, Προσκόλληση, Δεσμός και Εξοικείωση Γονέων	482
Εκτίμηση των Συμπεριφορών της Προσκόλλησης, ...	484
Επαφή Γονέα-Παιδιού, ...	486
Πρώιμη Επαφή, ...	486
Παρατεταμένη Επαφή, ...	487
Επικοινωνία μεταξύ Γονέα και Νεογνού, ...	487
Οι Αισθήσεις, ...	487
Προσαρμογή, ...	488
Βιορυθμός, ...	488
Αμοιβαία Ανταπόκριση, ...	489
Ο Ρόλος των Γονέων μετά τον Τοκετό, ...	489
Μετάβαση στη Γονεϊκότητα, ...	490
Καθήκοντα Γονεϊκά και Ευθύνες, ...	490
Προσαρμογή της Μητέρας, ...	491
Προσαρμογή του Πατέρα, ...	495
Παράγοντες που Επηρεάζουν τις Αντιδράσεις των Γονέων, ...	496
Ηλικία, ...	496
Πολιτισμός, ...	498
Κοινωνικοοικονομικές Συνθήκες, ...	498
Αισθητηριακή Βλάβη των Γονέων, ...	498
Μειωμένη Όραση των Γονέων, ...	498
Γονέας με Προβλήματα Ακοής, ...	499
Προσαρμογή των Αδελφών, ...	499
Προσαρμογή Παππού/Γιαγιάς, ...	500

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ**ΤΟ ΝΕΟΓΝΟ**

Κεφ. 18 Προσαρμογές του Σώματος και της Συμπεριφοράς του Νεογνού,	517
Μετάβαση προς την Εξωμήτρια Ζωή,	518
Φυσιολογικές Προσαρμογές,	518
Αναπνευστικό Σύστημα,	518
Καρδιαγγειακό Σύστημα,	519
Αιμοποιητικό Σύστημα,	520
Σύστημα Θερμογένεσης,	520
Ουροποιητικό Σύστημα,	522
Γαστρεντερικό Σύστημα,	523
Ήπαρ,	524
Ανοσοποιητικό Σύστημα,	526
Καλυπτήριο Σύστημα (Δέρμα),	526
Αναπαραγωγικό Σύστημα,	528
Σκελετικό Σύστημα,	529
Νευρομυϊκό Σύστημα,	531
Χαρακτηριστικά Συμπεριφοράς,	536
Στάδια Ύπνου - Εγρήγορσης,	537
Άλλοι Παράγοντες που Επηρεάζουν τη Συμπεριφορά των Νεογνών,	538
Αισθητηριακές Συμπεριφορές,	538
Αντίδραση σε Περιβαλλοντικά Ερεθίσματα,	539
Κεφ. 19 Εκτίμηση και Φροντίδα του Νεογνού,	543
Φροντίδα του Νεογνού τις δύο Πρώτες Ώρες μετά τη Γέννηση,	543
Διαχείριση Φροντίδας,	543
Δύο Ώρες μετά τη Γέννηση μέχρι την Έξοδο,	565
Διαχείριση Φροντίδας,	565
Κλινική Εξέταση,	568
Εκτίμηση Συνήθων Προβλημάτων του Νεογνού,	569
Παροδικός Μηχανικός Τραυματισμός κατά τον Τοκετό,	569
Φυσιολογικά Προβλήματα,	571
Εργαστηριακές και Διαγνωστικές Δοκιμασίες,	572
Συλλογή Δειγμάτων,	572
Υποστήριξη των Γονέων στη Φροντίδα του Νεογνού,	581
Κοινωνικές Αλληλεπιδράσεις,	581
Σίτιση του Νεογνού,	581
Θεραπευτικές και Χειρουργικές Διαδικασίες,	581
Ενδομυϊκή Ένεση,	581
Θεραπεία Υπερχολερυθριναιμίας,	583
Περιτομή,	585
Νεογνικός Πόνος,	589
Εκτίμηση,	589
Αντιμετώπιση του Νεογνικού Πόνου,	589
Σχεδιασμός Εξόδου και Εκπαίδευση,	591
Θερμοκρασία,	591
Αναπνοές,	591
Χρονοδιαγράμματα Σιτίσεων,	593
Απέκκριση,	593
Τοποθέτηση και Κράτημα,	593
Εξανθήματα,	593
Ρουχισμός,	593
Ασφάλεια: Χρήση Παιδικού Καθίσματος στο Αυτοκίνητο,	593
Απομόζηση (Πιπίλα),	595
Λουτρό με Σφουγγάρι, Φροντίδα Κολοβώματος Λώρου και Δέρματος,	596

Ανοσοποιήσεις (Εμβόλια), ...	596
Αξιολόγηση, ...	597
Κεφ. 20 Διατροφή και Σίτιση του Νεογνού και Βρέφους, ...	601
Συνιστώμενη Βρεφική Διατροφή, ...	602
Ανάγκες σε Θρεπτικά Συστατικά, ...	602
Ενέργεια (Θερμίδες ή kcal), ...	602
Υδατάνθρακες, ...	602
Πρωτεΐνες (Λευκώματα), ...	602
Λίπη, ...	602
Υγρά, ...	603
Βιταμίνες, ...	603
Μέταλλα, ...	603
Ετοιμότητα για Σίτιση, ...	604
Επιλογή Μεθόδου Σίτισης του Βρέφους, ...	604
Πλεονεκτήματα του Θηλασμού, ...	605
Επισκόπηση της Γαλουχίας, ...	607
Παραγωγή Γάλακτος, ...	607
Η Μοναδικότητα του Ανθρώπινου Γάλακτος, ...	608
Ο Ρόλος της Μαΐας στην Προαγωγή του Επιτυχούς Θηλασμού, ...	627
Παρακολούθηση μετά την Έξοδο από το Νοσοκομείο, ...	628
Τεχνητή Διατροφή, ...	629
Αιτίες για Τεχνητή Διατροφή, ...	629
Εκπαίδευση των Γονέων, ...	629
 ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΔΟΜΗ	
ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΤΟΥ ΤΟΚΕΤΟΥ	
Κεφ. 21 Εκτίμηση των Παραγόντων Κινδύνου, ...	637
Ορισμός και Έκταση του Προβλήματος, ...	638
Προβλήματα Υγείας της Μητέρας, ...	638
Προβλήματα Υγείας του Εμβρύου και του Νεογνού, ...	638
Περιφερειακή Οργάνωση των Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας, ...	638
Εκτίμηση των Παραγόντων Κινδύνου, ...	639
Προγεννητικές Δοκιμασίες / Βιοφυσική Εκτίμηση, ...	639
Ημερήσια Καταμέτρηση των Κινήσεων του Εμβρύου, ...	640
Υπερηχογραφία, ...	640
Μαγνητική Τομογραφία, ...	649
Βιοχημική Εκτίμηση, ...	650
Αμνιοπαρακέντηση, ...	650
Διαδερμική Λήψη Αίματος από τον Ομφάλιο Λώρο, ...	652
Λήψη Δείγματος Χοριακής Λάχνης, ...	653
Μητρικές Αναλύσεις, ...	653
Ηλεκτρονική Παρακολούθηση του Εμβρύου, ...	654
Ενδείξεις, ...	654
Αντιδράσεις του Εμβρύου στην Υποξία ή Ασφυξία, ...	655
Καρδιοτοκογραφική Δοκιμασία Ηρεμίας, ...	655
Καρδιοτοκογραφική Δοκιμασία Διέγερσης των Συστολών με Ωκυτοκίνη (CST), ...	656
Ο Ρόλος της Μαΐας στην Προγεννητική Εκτίμηση του Κινδύνου, ...	659
Ψυχολογικά Θέματα που Πρέπει να Ληφθούν Υπόψη, ...	659
Ψυχολογικές Επιπτώσεις της Κύησης Υψηλού Κινδύνου, ...	659
 Κεφ. 22 Κύηση Υψηλού Κινδύνου: Παθολογικές Καταστάσεις που Προϋπάρχουν της Κύησης, ...	663
Μεταβολικά Νοσήματα, ...	664
Σακχαρώδης Διαβήτης, ...	664
Προϋπάρχων Σακχαρώδης Διαβήτης, ...	665

Σακχαρώδης Διαβήτης της Κύησης (ΣΔΚ),	667
Παθήσεις του Θυρεοειδούς,	681
Φαινυλοκετονουρία της Μητέρας (PKU),	682
Καρδιαγγειακές Διαταραχές,	683
Περιγεννητική Μυοκαρδιοπάθεια,	683
Ρευματική Νόσος της Καρδιάς,	684
Στένωση της Μιτροειδούς Βαλβίδας,	684
Πρόπτωση της Μιτροειδούς Βαλβίδας,	684
Λοιμώδης Ενδοκαρδίτιδα,	685
Σύνδρομο Eisenmenger,	685
Αναιμία,	691
Σιδηροπενική Αναιμία,	693
Αναιμία από Ανεπάρκεια Φυλλικού Οξέος,	693
Δρεπανοκυτταρική Αναιμία,	693
Θαλασσαιμία (Μεσογειακή Αναιμία),	694
Αναπνευστικές Διαταραχές,	694
Άσθμα,	694
Κυστική Ίνωση,	694
Διαταραχές του Καλυπτήριου Συστήματος,	695
Νευρολογικές Διαταραχές,	695
Επιληψία,	695
Σκλήρυνση κατά Πλάκας,	696
Παράλυση του Bell,	696
Αυτοάνοσα Νοσήματα,	696
Συστηματικός Ερυθματώδης Λύκος (ΣΕΛ),	696
Γαστρεντερικές Διαταραχές,	697
Χολολιθίαση και Χολοκυστίτιδα,	697
Φλεγμονώδης Νόσος του Εντέρου	697
Ιός της ανοσοανεπάρκειας του Ανθρώπου (HIV) και Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS),	697
Συμβουλευτική πριν από τη Σύλληψη,	698
Κίνδυνοι της Κύησης,	698
Κατάχρηση Ουσιών,	700
Κεφ. 23 Κύηση Υψηλού Κινδύνου: Παθολογικές Καταστάσεις κατά την Κύηση,	707
Υπέρταση της Κύησης,	708
Βαρύτητα και Επίπτωση,	708
Ταξινόμηση,	708
Αιτιολογία,	711
Παθοφυσιολογία,	711
Σύνδρομο HELLP,	712
Υπερέμεση της Κύησης,	728
Αιτιολογία,	728
Κλινικές Εκδηλώσεις,	728
Αιμορραγικές Επιπλοκές,	729
Αιμορραγία στα Πρώτα Στάδια της Κύησης,	730
Αιμορραγία στα Όψιμα Στάδια της Κύησης (2ο και 3ο Τρίμηνο),	739
Επίκτητες Λοιμώξεις κατά τη Διάρκεια της Κύησης,	748
Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα,	748
Λοιμώξεις TORCH,	748
Χειρουργική Επέμβαση κατά τη Διάρκεια της Κύησης,	749
Σκωληκοειδίτιδα,	749
Τραυματισμός κατά τη Διάρκεια της Κύησης,	752
Σπουδαιότητα,	752
Αιτιολογία,	753
Κλινικές Εκδηλώσεις,	753

Κεφ. 24 Τοκετός Υψηλού Κινδύνου, ...	759
Πρόωρος Τοκετός, ...	760
Προωρότητα Έναντι Χαμηλού Βάρους Γέννησης, ...	760
Πρόβλεψη Πρόωρου Τοκετού, ...	761
Δυστοκία, ...	773
Δυσλειτουργικός Τοκετός, ...	773
Πρόκληση Τοκετού, ...	782
Τοκετός με Εμβρυουλκία, ...	786
Τοκετός με Αναρροφητική Εμβρυουλκία, ...	789
Καισαρική Τομή, ...	789
Κολπικός Τοκετός μετά από Καισαρική Τομή, ...	798
Παράταση της Κύησης, Τοκετός και Γέννηση, ...	800
Κίνδυνοι για τη Μητέρα και το Έμβρυο, ...	800
Επείγουσες Μαιευτικές Καταστάσεις, ...	802
Δυστοκία Ωμων, ...	802
Πρόπτωση του Ομφάλιου Λώρου, ...	803
Ρήξη της Μήτρας, ...	804
Εμβολή Αμνιακού Υγρού, ...	806
Κεφ. 25 Επιπλοκές κατά την Περίοδο της Λοχείας, ...	813
Αιμορραγία της Λοχείας, ...	814
Ορισμός και Επίπτωση, ...	814
Αιτιολογία και Παράγοντες Κινδύνου, ...	814
Ατονία Μήτρας, ...	815
Ρήξεις του Πυελογεννητικού Σωλήνα, ...	815
Κατακράτηση Πλακούντα, ...	815
Εκτροφή της Μήτρας, ...	816
Ατελής Παλινδρόμηση της Μήτρας, ...	816
Αιμορραγική (υποογκαιμική) καταπληξία (shock), ...	820
Αντιμετώπιση, ...	820
Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις, ...	821
Θεραπεία Αναπλήρωσης Υγρών και Αίματος, ...	822
Διαταραχές Πήξης, ...	822
Ιδιοπαθής Θρομβοκυτταροπενική Πορφύρα, ...	823
Νόσος του Von Willebrand, ...	823
Διάχυτη Ενδαγγειακή Πήξη, ...	823
Θρομβοεμβολική Νόσος, ...	824
Επίπτωση και Αιτιολογία, ...	824
Κλινικές Εκδηλώσεις, ...	824
Ιατρική Αντιμετώπιση, ...	825
Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις, ...	825
Λοιμώξεις της Λοχείας, ...	825
Ενδομητρίτιδα, ...	826
Λοιμώξεις του Τραύματος, ...	826
Ουρολοιμώξεις, ...	826
Μαστίτιδα, ...	827
Συνέπειες του Τραυματισμού κατά τη Διάρκεια του Τοκετού, ...	828
Παραλλαγές Θέσης της Μήτρας και Πρόπτωση, ...	828
Κυστεοκήλη και Ορθοκήλη, ...	829
Ακράτεια Ούρων, ...	830
Συρίγγια των Γεννητικών Οργάνων, ...	830
Ψυχολογικές Επιπλοκές της Λοχείας, ...	833
Συναισθηματικές Διαταραχές, ...	833
Διαταραχές Πανικού κατά τη Λοχεία, ...	841

Κεφ. 26 Νεογνό Υψηλού Κινδύνου: Προβλήματα που Σχετίζονται με την Ηλικία της Κύησης,	845
Νεογνική Νοσηρότητα και Θνησιμότητα,	846
Πρόωρα Νεογνά,	848
Ηθικοί Προβληματισμοί,	848
Επιπλοκές που Σχετίζονται με την Προωρότητα,	865
Σύνδρομο Αναπνευστικής Δυσχέρειας (Νόσος της Υαλίνης Μεμβράνης),	865
Επιπλοκές που Σχετίζονται με την Οξυγονοθεραπεία,	869
Αμφιβληστροειδοπάθεια της Προωρότητας,	869
Βρογχοπνευμονική Δυσπλασία,	869
Ανοικτός Αρτηριακός Πόρος,	870
Περικοιλιακή - Ενδοκοιλιακή Αιμορραγία (PV-IVH),	870
Νεκρωτική Εντεροκολίτιδα (NEC),	870
Υπερώριμα Νεογνά,	871
Σύνδρομο Εισρόφησης Μηκωνίου (MAS),	872
Εμμένουσα Πνευμονική Υπέρταση του Νεογνού (ΕΠΥ),	872
Άλλα Προβλήματα που Σχετίζονται με την Κύηση,	873
Μικρό Νεογνό για την Ηλικία της Κύησης και Ενδομήτρια Καθυστέρηση της Ανάπτυξης (IUGR),	873
Μεγάλο Νεογνό για την Ηλικία της Κύησης,	874
Σχεδιασμός Εξόδου,	874
Μεταφορά σε Περιφερικό Κέντρο,	875
Μεταφορά από Περιφερικό Κέντρο,	876
Κεφ. 27 Νεογνό Υψηλού Κινδύνου: Επίκτητες και Συγγενείς Ανωμαλίες,	881
Υπερχοληρυθριναιμία,	882
Φυσιολογικός Ίκτερος,	882
Παθολογικός Ίκτερος,	882
Τραύμα κατά τον Τοκετό,	886
Κακώσεις του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος,	888
Κακώσεις του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος,	890
Νεογνά Μητέρων με Διαβήτη,	890
Παθοφυσιολογία,	890
Συγγενείς Ανωμαλίες,	891
Μακροσωμία,	891
Κακώσεις κατά τον Τοκετό και Περιγεννητική Ασφυξία,	892
Σύνδρομο Αναπνευστικής Δυσχέρειας,	892
Υπογλυκαιμία,	892
Υπασβεστιαμία και Υπομαγνησιαμία,	892
Μυοκαρδιοπάθεια,	892
Υπερχοληρυθριναιμία και Πολυκυτταραιμία,	892
Νεογνικές Λοιμώξεις,	893
Σήψη,	893
Λοιμώξεις TORCH,	894
Βακτηριδιακές Λοιμώξεις,	900
Κατάχρηση Ουσιών,	904
Αλκοόλ,	904
Καπνός,	907
Μαριχουάνα,	907
Κοκαΐνη,	907
Φαινυλοκυκλιδίνη («Η Σκόνη των Αγγέλων»),	908
Ηρωίνη,	908
Μεθαδόνη,	908
Διάφορες Ουσίες,	909
Συγγενείς Ανωμαλίες,	911
Ανωμαλίες του Καρδιαγγειακού Συστήματος,	913
Ανωμαλίες του Αναπνευστικού Συστήματος,	917
Ανωμαλίες του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος,	918

Συγγενείς Ανωμαλίες του Γαστρεντερικού Συστήματος, ...	921
Ανωμαλίες του Μυοσκελετικού Συστήματος, ...	925
Ανωμαλίες των Ουροποιογεννητικού Συστήματος, ...	927
Τεράτωμα, ...	928
Γενετική Διάγνωση, ...	929
Δερματογλυφικά, ...	930
Διαχείριση Φροντίδας, ...	930
Κεφ. 28 Απώλεια και Θλίψη, ...	937
Αντιδράσεις Θλίψης, ...	938
Οξεία Δυσφορία, ...	938
Έντονη Θλίψη, ...	939
Αναδιοργάνωση, ...	940
Θλίψη του Πατέρα, ...	940
Απώλειες με Ιδιαίτερο Χαρακτήρα, ...	947
Κύηση με Προηγούμενη Εμπειρία Αυτόματης Έκτρωσης, ...	947
Προγεννητικές Διαγνώσεις με Αρνητική Έκβαση, ...	947
Απώλεια Ενός Εμβρύου σε Πολύδυμη Κύηση, ...	947
Θλίψη Εφήβων, ...	949
Επιπλεγμένο Πένθος, ...	950
Θάνατος της Μητέρας, ...	950

Ευρετήριο

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Kathryn Rhodes Alden, MSN, RN, IBCLC

Clinical Assistant Professor
University of North Carolina
Chapel Hill, North Carolina;
Lactation Consultant
Rex Healthcare
Raleigh, North Carolina

Debbie Fraser Askin, MN, RNC

Neonatal Nurse Practitioner
St. Boniface General Hospital;
Adjunct Professor
University of Manitoba
Winnipeg, Manitoba, Canada

Jean A. Bachman, RN, BSN, MSN, DSN

Associate Professor
Barnes College of Nursing
University of Missouri
St. Louis, Missouri

Kitty Cashion, RNC, MSN

Clinical Nurse Specialist
Department of Obstetrics &
Gynecology
Division of Maternal-Fetal Medicine
University of Tennessee College of
Medicine
Memphis, Tennessee

Jane G. Conner, MSN, WHCNP, RNC

Assistant Professor
Department of Nursing
California State University
Los Angeles, California

Carol Fowler Durham, RN, MSN

Clinical Associate Professor
School of Nursing
University of North Carolina
Chapel Hill, North Carolina

Lienne D. Edwards, RN, PhD

Assistant Professor and Director
Office of Continuing Education
College of Nursing and Health
Professions
University of North Carolina at
Charlotte
Charlotte, North Carolina

Lisa B. Fikac, RN, BSN, MSN

Clinical Nurse I
Neonatal Intensive Care Unit
University of North Carolina
Hospitals
Chapel Hill, North Carolina

Anne H. Fishel, PhD, RN, CS

Professor
School of Nursing
University of North Carolina
Chapel Hill, North Carolina

**Catherine Ingram Fogel, RNC (WHNP),
PhD, FAAN**

Professor
University of North Carolina
Chapel Hill, North Carolina

Cynthia Garrett, RNC, BSN, MSN

Women's Health Clinical Nurse
Specialist
University of North Carolina
Hospitals
Chapel Hill, North Carolina

Bette B. Hammond, RN, BSN, MSN

Former Assistant Professor
St. Charles County Community
College
St. Peters, Missouri

Sharon E. Lock, PhD, RNC, FNP

Assistant Professor
College of Nursing
University of Kentucky
Lexington, Kentucky

Mary Courtney Moore, RN, RD, PhD

Research Assistant Professor
Vanderbilt University
Nashville, Tennessee

Karen Piotrowski, RNC, MSN

Assistant Professor of Nursing
D' Youville College
Buffalo, New York

Rebecca Burdette Saunders, PhD, RNC

Associate Professor
School of Nursing
University of North Carolina at
Greensboro
Greensboro, North Carolina

**Barbara Peterson Sinclair, MN, RNC,
OGNP, FAAN**

Professor of Nursing;
Director, Institute of Nursing
California State University
Los Angeles, California

Betsy Stetson, EdD, RN, FACCE

Associate Professor
School of Nursing
University of San Francisco
San Francisco, California

Cecilia Tiller, RNC, DSN, WHNP

Professor and Dean
Abilene Intercollegiate School of
Nursing
Abilene, Texas

Susan M. Tucker, MSN, RN, PHN, CNAA

Healthcare Consultant
Roseville, California

Rhea P. Williams, RN, MN, PhD

Professor
Department of Nursing
California State University
Los Angeles, California

**Jan Lamarche Zdanuk, RNC, MSN,
CNS, CFNP**

Certified Family Nurse Practitioner
Health Partners Medical Group
Fort Worth, Texas

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Joan Becker, MA, BSN

Faculty, School of Nursing
El Centro Community College
Dallas, Texas

Vickie E. Carter, RN, MSN, CPNP, CS

Faculty, School of Nursing
University of Indianapolis
Indianapolis, Indiana

Shirley S. Cooley, BSN, MSN

Assistant Professor, Nursing
Mt. Carmel College of Nursing
Columbus, Ohio

Kit Sebrey Schafer, BSN, MSN, RNC, NP

Clinical Assistant Professor, Nursing
Purdue University
West Lafayette, Indiana

**Judy M. Staley, RNC, MSN, WHNP, FNP,
CNS, LCCE**

Assistant Professor, Department of
Nursing Education
San Antonio College
San Antonio, Texas

Sue A. Tedford, MNsc, CNS, APN

Level III Coordinator
Jefferson School of Nursing
Pine Bluff, Arkansas

Diane F. Warner, BA, BSN, MSN, NCC

Associate Professor, Nursing
The Community College of
Baltimore County—Catonsville
Baltimore, Maryland

Luanne Wielichowski, RNC, BSN, MSN

Associate Professor, Nursing
Alverno College
Milwaukee, Wisconsin

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με μεγάλη προθυμία δέχθηκα να προλογίσω το βιβλίο της κας Λυκερίδου Αικατερίνης και της κας Δελτσίδου Άννας με τον Ελληνικό τίτλο «Νοσηλευτική Μητρότητας».

Θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου γι' αυτήν την προσπάθεια και πρωτοβουλία που είχαν, με σκοπό τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Η έλλειψη στην Ελληνική βιβλιογραφία σύγχρονης και έγκυρης γνώσης στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο της Νοσηλευτικής της μητρότητας ανάγκασε τις συγγραφείς στη μετάφραση και επιμέλεια του εν λόγω συγγράμματος.

Το παρόν βιβλίο έχει διδακτικό χαρακτήρα και συνδυάζει με επιτυχή τρόπο τη θεωρία με την κλινική πράξη.

Περιγράφει απλά, με σαφήνεια και ικανοποιητικό τρόπο την εκτίμηση που πρέπει να οδηγήσει τη μαία στη διάγνωση και αντιμετώπιση της κύησης του τοκετού και της λοχείας ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα με επιστημονικό τρόπο.

Αποτελεί μια πολύτιμη πηγή γνώσης και διδαχή για τους φοιτητές της Μαιευτικής, αλλά και τις Μαίες και Μαιευτές και όλους τους επιστήμονες που παρέχουν υπηρεσίας υγείας.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στην επιστημονική τους εξέλιξη.

Καθηγητής Α. Αντσακλής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συνεχής εξέλιξη της επιστήμης στον τομέα της Υγείας δημιουργεί την αναγκαιότητα ύπαρξης σύγχρονων συγγραμμάτων αποδεκτών στο διεθνή χώρο, που να καλύπτουν τις ανάγκες της Εκπαίδευσης και τις απαιτήσεις στον Επαγγελματικό χώρο.

Η έλλειψη ενός αντίστοιχου βιβλίου στο πεδίο της Νοσηλευτικής Μητρότητας αποτέλεσε κίνητρο για την έκδοση αυτού του βιβλίου. Η επιλογή του βιβλίου «Maternity Nursing» των συγγραφέων Deitra Lowdermilk και Shannon Perry, 6th Edition, 2003 του Εκδοτικού Οίκου Mosby, για μετάφραση και όχι μιας πρωτογενούς συγγραφής, έγινε γιατί θεωρούμε ότι το βιβλίο αυτό ανταποκρίνεται με σαφήνεια και πληρότητα στο ευρύτερο φάσμα των επιστημονικών γνώσεων, των δεξιοτήτων και της ευαισθησίας που απαιτούνται για την άσκηση της Νοσηλευτικής της Μητρότητας, γεγονός που δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσα στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα λόγω του μεγάλου όγκου των πληροφοριών που έπρεπε να συγκεντρωθούν και να ταξινομηθούν.

Το παρόν σύγγραμμα, υιοθετεί την ολιστική προσέγγιση αναλύοντας τις απαραίτητες γνωσιακές, συναισθηματικές, ψυχοκοινωνικές, διαπροσωπικές και ηθικές/νομικές δεξιότητες που απαιτούνται για την εξατομικευμένη νοσηλευτική προσέγγιση της Μητέρας και του Νεογνού της συμπεριλαμβάνοντας στη φροντίδα ολόκληρη την οικογένεια. Πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει χρήσιμο διδακτικό εργαλείο για τους φοιτητές μας και πολύτιμο βοήθημα για τις Μαίες και τους άλλους επαγγελματίες υγείας που ασχολούνται με τη Μητρότητα.

Η επιμέλεια του παρόντος βιβλίου αποδείχθηκε επίπονο και χρονοβόρο εγχείρημα γιατί η απόδοση κάποιων όρων στην ελληνική γλώσσα παρουσίασε δυσκολίες. Για το λόγο αυτό ζητήθηκε η γνώμη ειδικών καθώς επίσης έγινε και μελέτη αντίστοιχων συγγραμμάτων στο εκάστοτε γνωστικό πεδίο.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της επιμέλειας της ελληνικής έκδοσης προέκυψαν δύο νεότερα δεδομένα για τα οποία θεωρήθηκε απαραίτητο ότι έπρεπε να συμπεριληφθούν στην παρούσα έκδοση. Αυτά αφορούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του CDC (2005) για αποφυγή της εγκυμοσύνης για χρονικό διάστημα μόνο ενός μηνός σε γυναίκες που υποβλήθηκαν σε εμβολιασμό έναντι της Ερυθράς (οι παλαιότερες οδηγίες συστήνουν χρονικό διάστημα 2-3 μηνών) και τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της Αμερικανικής Ακαδημίας Παιδιατρικής (2005) που συστήνει την τοποθέτηση του βρέφους για ύπνο μόνο σε ύπτια θέση διότι παρατηρήθηκε μειωμένη επίπτωση του Συνδρόμου Αιφνιδίου Θανάτου των Βρεφών στη θέση αυτή (οι προηγούμενες οδηγίες συστήνουν και τη θέση στο πλάι).

Επιθυμούμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα την κ. Αικατερίνη Παύλου για τις επισημάνσεις της στα κεφάλαια που αφορούν τη φροντίδα του νεογνού και για το χρόνο που διέθεσε στην ανάγνωση των αντίστοιχων κεφαλαίων.

Επιθυμούμε επίσης, να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τις οικογένειές μας που με την υπομονή και ενθάρρυνσή τους βοήθησαν ώστε να εκδοθεί το σύγγραμμα αυτό.

Τέλος, οφείλουμε θερμές ευχαριστίες στον Εκδότη κ. Λαγό Δημήτριο και τους συνεργάτες του για την άριστη συνεργασία και την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν ώστε να επιτευχθεί το άρτιο αυτό αποτέλεσμα.

*Άννα Δελτσίδου
Αικατερίνη Λυκερίδου*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Νοσηλευτική Μητρότητα δεν θα ήταν δυνατόν να εκδοθεί χωρίς τη συμβολή πολλών ανθρώπων. Πρώτα επιθυμούμε να ευχαριστήσουμε τους εκπαιδευτές της Νοσηλευτικής, τους γιατρούς και τους φοιτητές της Νοσηλευτικής, οι οποίοι προέβησαν σε σχόλια και προτάσεις, σχετικά με το κείμενο, και ηγήθηκαν σε αυτή την προσπάθεια συνεργασίας. Θα επιθυμούσαμε να καλωσορίσουμε την Karen Piotrowski στον νέο της ρόλο ως Συνεργάτιδας Επιμέλειας Έκδοσης γι' αυτή την έκτη έκδοση και να την ευχαριστήσουμε, για τη συνεχή εκπληκτική προσπάθειά της στο Εγχειρίδιο Πηγών του Διδάσκοντα και στον Οδηγό Μελέτης του Σπουδαστή. Πολλές ευχαριστίες απευθύνονται ειδικά σε αυτούς που συνέβαλαν στην πέμπτη έκδοση. Η πραγματογνωμοσύνη τους και η γνώση τους πάνω στις σύγχρονες κλινικές πρακτικές και την έρευνα, μαζί με τη σχετικότητα και την ακρίβεια των στοιχείων που παρουσιάζονται και παρέχουν μια ισχυρή βάση για την αναθεώρηση. Επιθυμούμε ιδιαίτερα να ευχαριστήσουμε την Patricia Gingrich για τη συνεισφορά της στα πλαίσια Ερευνών, την Jane McAteer για την ανάπτυξη των Σχεδίων Φροντίδας, τη Martha Lebron για τη βοήθειά της με τις μεταφράσεις στα Ισπανικά, και την Ed Lowdermilk για τη βοήθειά της με τους Οδηγούς Φαρμάκων.

Επίσης, εκτιμούμε τις κριτικές που δόθηκαν από τους κριτικούς βιβλιογραφιών, ειδικά για την προσοχή τους στην αξιολόγηση της ακρίβειας του περιεχομένου και την πρόκλησή τους να παρουσιάσουν το περιεχόμενο διαφορετικά και να συμπεριλάβουν νέες ιδέες. Αυτές οι συνδυασμένες προσπάθειες έχουν καταλήξει σε μια αναθεώρηση, που ενσωματώνει τις πιο πρόσφατες έρευνες και τις πλέον σύγχρονες πληροφορίες, για την πρακτική στη φροντίδα της μητρότητας και γυναικολογική φροντίδα. Ευχαριστούμε για την εμπειρία που μοιραστήκαμε και το φωτογραφικό υλικό από το προσωπικό και τους ασθενείς της Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνα στο Chapel Hill, τους Leonard Nihan (Sea-Band International), Polly Perez, Cutting Edge Press και την Barbara Harper, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας Μητέρας/Παιδιού.

Επιπλέον, θα επιθυμούσαμε να ευχαριστήσουμε τους ακόλουθους φωτογράφους: Marjorie Pyle, RNC, Lifecircle, Costa Mesa, Calif.- Kim Molloy, Knoxville, Iowa- Jonas N. McCoy, Raleigh, N.C.- Michael S. Clement, MD, Mesa, Ariz.- Leslie Canerday, Phoenix, Ariz.- Ed Lowdermilk, Chapel Hill, N.C.- Amy και Ken Turner, Cary, N.C.- Ellen Lewis, Irvine, Calif.- Judy Meyr, St. Louis Mo.- Judy Bamber, San Jose, Calif.- Roni Wernik, Paolo Alto, Calif.- Tammie McGee, Millbrae, Calif.- Kathy Allen, Newport News, Va.- Sharon Johnson, Petaluma, Calif.- Wendy Wetzell, Flagstaff, Ariz.- και την Patricia Hess, San Francisco, Calif.

Αυτή η έκδοση, επίσης, περιέχει γραφιστικό υλικό από τον George Wassilchenko, Broken Arrow, Okla., και την Julie Perry, Phoenix Ariz. Το ταλέντο τους είναι εμφανές στις ακριβείς και λεπτομερείς απεικονίσεις σε όλο το κείμενο.

Απευθύνουμε ειδικές ευχαριστίες στο Michael Ledbetter, Διευθυντή Επιμέλειας Έκδοσης, τη Laurie Muench, Διευθύντρια της Επιμέλειας Ανάπτυξης, την Catherine Jackson, Διευθύντρια των Εκδόσεων, του Jeff Paterson, Διευθυντή του Προγράμματος και την Reneé Duenow, Σχεδιάστρια, για την ενθάρρυνση, την έμπνευση και τη βοήθειά τους στην προετοιμασία και παραγωγή αυτού του κειμένου. Αυτά τα ταλαντούχα και σκληρά εργαζόμενα άτομα βοήθησαν να μετατρέψουμε το χειρόγραφο μας σε ένα όμορφο βιβλίο με την επιμέλειά του, με τη σχεδίαση μιας εξάισιας μορφής για τα ειδικά χαρακτηριστικά μας και με την επίβλεψη της παραγωγής του βιβλίου από την αρχή μέχρι το τέλος του. Εξακολουθούμε να είμαστε ειδικά ευγνώμονες στη Laurie Muench, η οποία πάντα διέθετε χρόνο να απαντήσει στις ερωτήσεις μας και να μας επιβεβαιώνει ότι κάναμε πολύ καλή δουλειά και ότι θα την ολοκληρώναμε μέσα στα πλαίσια της προθεσμίας. Επίσης ευχαριστούμε τη Sally Schrefel, Υποδιευθύντρια των Εκδόσεων, για την υποστήριξη και την ενθάρρυνσή της σε όλη τη διάρκεια της εργασίας.

Επιθυμούμε να αφιερώσουμε αυτή την έκδοση στη μνήμη της Margaret Duncan Jensen, η οποία υπήρξε μια από τις πρώτες επιμελήτριες αυτού του κειμένου από την πρώτη μέχρι και την τέταρτη έκδοση. Ελπίζουμε ότι συνεχίσαμε την παράδοση της εξαιρετικής εργασίας που αυτή και η Irene M. Bodak καθιέρωσαν.

*Deitra Leonard Lowdermilk
Shannon E. Perry*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Αυτή η έκτη έκδοση της *Νοσηλευτικής Μητρότητας* επικεντρώνεται στη φροντίδα των γυναικών κατά τη διάρκεια των αναπαραγωγικών τους χρόνων. Τα θέματα και οι ανησυχίες σχετικά με τη γέννηση ενός παιδιού, συμπεριλαμβανομένης της νεογνικής φροντίδας, αποτελούν μεν τον πρωταρχικό στόχο, αλλά και άλλα θέματα, όπως η προαγωγή της ευεξίας και η αντιμετώπιση των κοινών προβλημάτων υγείας των γυναικών, εξετάζονται επίσης διεξοδικά.

Η ειδικότητα της Νοσηλευτικής Μητρότητας και φροντίδας της υγείας των γυναικών, προσφέρει εξίσου προκλήσεις και ευκαιρίες. Οι μαίες καλούνται να αφομοιώσουν γνώσεις και να αναπτύξουν τις τεχνικές και κριτικές δεξιότητες σκέψης, που απαιτούνται, ώστε να εφαρμοστεί αυτή η γνώση στην πράξη. Κάθε γυναίκα αποτελεί μία νέα πρόκληση, επειδή οι ανάγκες της πρέπει να προσδιορισθούν και να εκπληρωθούν. Ωστόσο, οι ευκαιρίες είναι ιδιαίτερα εξαιρετικές, ώστε να καταστήσουν αυτόν τον τομέα της νοσηλευτικής φροντίδας έναν από τους πιο ικανοποιητικούς.

Στόχος της νοσηλευτικής εκπαίδευσης είναι να προετοιμάσει κατάλληλα τους σημερινούς φοιτητές ώστε να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις του μέλλοντος. Αυτή η προετοιμασία πρέπει να επεκταθεί πέρα από τη βαθιά γνώση των γεγονότων και των δεξιοτήτων. Οι μαίες θα πρέπει να είναι ικανές να συνδυάζουν την ικανότητα της παροχής φροντίδας με την κριτική σκέψη. Είναι απαραίτητο να ανταποκρίνονται εξίσου στις σωματικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των γυναικών. Πρέπει να κοιτάζουν πέρα από το περιστατικό και να αντιμετωπίζουν τη γυναίκα ως άτομο με ιδιαίτερες ανάγκες, παράλληλα όμως να την παρατηρούν μέσα στο πλαίσιο της οικογένειας, του πολιτισμού και της κοινότητάς της. Πάνω από όλα, οι μαίες θα πρέπει να αγωνίζονται για να βελτιώσουν τη μαιευτική πρακτική που βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα.

Σε καιρούς οικονομικής συρρίκνωσης που πλήττει και το προσωπικό της φροντίδας υγείας, οι μαίες έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τεκμηριωμένη πρακτική για να παράγουν αξιόπιστα αποτελέσματα, ικανά να επικυρώσουν τον μοναδικό τους ρόλο στο σύστημα φροντίδας υγείας.

Η *Νοσηλευτική Μητρότητα* αναπτύχθηκε με σκοπό να παρέχει στους φοιτητές καθοδήγηση για την απόκτηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για να γίνουν ικανές μαίες που παρέχουν φροντίδα, με κριτική σκέψη. Η έκδοση αυτή έχει αναθεωρηθεί και αναμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια και τις προτάσεις των εκπαιδευτικών, των γιατρών και των φοιτητών. Περιλαμβάνει τις πιο ακριβείς, σύγχρονες και κλινικά σχετικές πληροφορίες που είναι σήμερα διαθέσιμες. Σημειώνονται μερικές πολύ εντυπωσιακές αλλαγές σε όλο το εύρος του βιβλίου. Παρόλα αυτά, έχουμε διατηρήσει τη φιλοσοφία της υπογράμμισης η οποία, υπήρξε και το δυνατό σημείο των προηγούμενων εκδόσεων: Η εγκυμοσύνη και ο τοκετός, καθώς και οι αναπτυξιακές αλλαγές στην ζωή της γυναίκας, αποτελούν μια φυσιολογική διαδικασία. Έχουμε επίσης επικεντρωθεί στην οικογένεια και στην τεκμηριωμένη πρακτική.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η επαγγελματική νοσηλευτική πρακτική εξακολουθεί να εμπλέκεται και να προσαρμόζεται στις κοινωνικές αλλαγές που συντελούνται στον τομέα των προτεραιοτήτων στην υγεία. Το ταχέως μεταβαλλόμενο σύστημα παροχής φροντίδας υγείας, παρέχει νέες ευκαιρίες στις μαίες να αλλάξουν την πρακτική της φροντίδας μητρότητας και γυναικολογικής φροντίδας και να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο παρέχεται αυτή. Οι αποδέκτες της φροντίδας Μητρότητας και γυναικολογικής φροντίδας διαφέρουν σε ηλικία, εθνικότητα, πολιτισμό, γλώσσα, κοινωνική θέση, οικογενειακή κατάσταση και σεξουαλικές προτιμήσεις. Αναζητούν φροντίδα από τους μαιευτήρες και τους γυναικολόγους, τους οικογενειακούς γιατρούς, τις μαίες, τις επαγγελματίες νοσηλεύτριες και άλλους φορείς φροντίδας υγείας, σε ποικιλία πλαισίων παροχής φροντίδας υγείας, συμπεριλαμβανομένου και του σπιτιού. Σε όλο και μεγαλύτερο ποσοστό πολλές αυτοθεραπεύονται, χρησιμοποιώντας μεγάλη ποικιλία από εναλλακτικές και συμπληρωματικές θεραπείες.

Η νοσηλευτική εκπαίδευση πρέπει να αντανakλά τις αλλαγές αυτές. Η κλινική εκπαίδευση θα πρέπει να σχεδιάζεται έτσι ώστε να προσφέρει στους αναγνώστες ποικιλία εμπειριών όσον αφορά τη φροντίδα μητρότητας και γυναικολογική φροντίδα σε χώρους που περιλαμβάνουν τα νοσοκομεία και κέντρα τοκετού, τα σπίτια, τις κλινικές και ιδιωτικά ιατρεία, στέγες φιλοξενίας αστέγων ή γυναικών που χρειάζονται προστασία και άλλους χώρους που έχουν τη βάση τους στην κοινότητα. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει ανταπόκριση στις αλλαγές των αναγκών των φοιτητών. Οι σημερινοί φοιτητές της Μαιευτικής έρχονται αντιμέτωποι με την πρόκληση να αφομοιώσουν περισσότερα από ποτέ και συχνά σε λιγότερο χρόνο από τους προκατόχους τους. Οι αναγνώστες ποικίλλουν. Μπορεί να είναι απόφοιτοι Λυκείου, σπουδαστές Κολλεγίων, ή μεγαλύτερης ηλικίας άτομα με οικογένειες. Μπορεί να είναι άντρες ή γυναίκες. Μπορεί να έχουν πτυχία Κολλεγίων σε άλλους τομείς και να ενδιαφέρονται να μεταπηδήσουν στη Νοσηλευτική, διαμέσου ενός παραδοσιακού ή ταχύρρυθμου κύκλου σπουδών. Μπορεί να αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς πολιτισμούς.

Αυτή η έκτη έκδοση της *Νοσηλευτικής Μητρότητας* είναι σχεδιασμένη ώστε να αντεπεξέλθει στις αλλαγές των αναγκών τόσο της γυναίκας κατά τη διάρκεια των αναπαραγωγικών της χρόνων, όσο και των φοιτητών σε όλα τα προγράμματα της Νοσηλευτικής Μητρότητας. Αυτή η έκδοση είναι πιο περιεκτική, με περισσότερο επικεντρωμένο περιεχόμενο, πιο σαφή και ευανάγνωστο τρόπο, ενώ παράλληλα διατηρεί την μορφή των προηγούμενων εκδόσεων.

Για να διασφαλιστεί η λογική και συνεπής παρουσίαση του υλικού, η Διαχείριση Φροντίδας χρησιμοποιήθηκε και πάλι ως ένα πλαίσιο οργάνωσης για διάλογο στα κεφάλαια της νοσηλευτικής φροντίδας. Αυτή η προσέγγιση ενσωματώνει τη νοσηλευτική διεργασία και τη συνεργασία στη φροντίδα, με σκοπό να επιδείξει πώς συνδυάζεται η νοσηλευτική φροντίδα με τη φροντίδα από άλλους φορείς υγείας, ώστε να παρέχει την πιο αποτελεσματική φροντίδα στις γυναίκες και τα νεογνά. Οι εκτιμήσεις, οι νοσηλευτικές διαγνώσεις, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις και οι παρεμβάσεις συνεργατών, καθώς και οι αξιολογήσεις της φροντίδας, υπογραμμίζονται σε όλα τα κεφάλαια για να δοθεί περισσότερη έμφαση. Ο σχεδιασμός της νοσηλευτικής φροντίδας και οι αλγόριθμοί φροντίδας ενισχύουν την προσέγγιση επίλυσης των προβλημάτων στη φροντίδα του ασθενούς. Στα κεφάλαια τα οποία επικεντρώνονται στις επιπλοκές του τοκετού και τις συνθήκες αναπαραγωγής, συχνά η ιατρική φροντίδα αποτελεί προτεραιότητα για τη φροντίδα της γυναίκας. Επομένως, σε αυτές τις αναλύσεις οι ειδικές καταστάσεις αναφέρονται πρώτες, ακολουθούμενες από την ιατρική και νοσηλευτική αντιμετώπιση.

Η φροντίδα υγείας σήμερα δίνει έμφαση στην *ευεξία*. Αυτός ο εστιασμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φιλοσοφίας μας. Παρομοίως οι αναπτυξιακές αλλαγές που διέρχεται μια γυναίκα σε όλη της τη ζωή, θεωρούνται φυσιολογικές. Στη φροντίδα υγείας της γυναίκας, ο στόχος είναι η προαγωγή της ευεξίας της γυναίκας, διαμέσου της γνώσης για το σώμα της και των φυσιολογικών του λειτουργιών, στη διάρκεια των αναπαραγωγικών της χρόνων. Η φροντίδα υγείας, επίσης, τη βοηθά να αποκτήσει επίγνωση των καταστάσεων που απαιτούν επαγγελματική παρέμβαση. Οι ενότητες που αναφέρονται στη φροντίδα υγείας των γυναικών, έχουν αναμορφωθεί για να δίνουν έμφαση στην ευεξία. Αυτή η ενότητα έχει τοποθετηθεί πριν από τις ενότητες που αναφέρονται στην κύηση, γιατί πολλά από τα στοιχεία της εκτίμησης και της φροντίδας μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα επόμενα κεφάλαια. Η κύηση και ο τοκετός είναι επίσης μέρος μιας εξελικτικής φυσιολογικής διαδικασίας. Πιστεύουμε ότι οι αναγνώστες χρειάζεται να κατανοήσουν πλήρως και να αναγνωρίσουν τη φυσιολογική διαδικασία, πριν μπορέσουν να προσδιορίσουν τις επιπλοκές και να αντιληφθούν την επίπτωσή τους στη φροντίδα. Επομένως, παρουσιάζουμε ολόκληρο τον φυσιολογικό κύκλο της κύησης και του τοκετού πριν συζητήσουμε τις πιθανές επιπλοκές.

Η *διδασκαλία για αυτοφροντίδα* είναι ουσιαστικό στοιχείο της νοσηλευτικής φροντίδας για τις γυναίκες και τα νεογνά τους. Σε αναγνώριση των ενδιαμέσων μοντέλων φροντίδας της υγείας, τα οποία παρέχουν παραδοσιακή και μη παραδοσιακή φροντίδα, και στην αναζήτηση της παροχής επιλογών για τις γυναίκες, που τις ενθαρρύνει να έχουν μεγαλύτερη υπευθυνότητα για την υγεία τους, έχουμε ενσωματώσει και έχουμε τονίσει νέα στοιχεία για εναλλακτικές και συμπληρωματικές θεραπείες. Το κεφάλαιο που αναφέρεται στην προαγωγή της υγείας της γυναίκας και στον προσωπικό έλεγχο, δίνει έμφαση στη διδασκαλία της αυτοφροντίδας, με σκοπό την προαγωγή της ευεξίας και την ενθάρρυνση της προληπτικής φροντίδας. Το αναθεωρημένο κεφάλαιο της μετάβασης στη γονεϊκότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία για τις νέες μητέρες και τα νεογνά στο σπίτι. Τα ειδικά χαρακτηριστικά που περιλαμβάνονται στα πλαίσια, τονίζουν τα κύρια σημεία της διδασκαλίας και την αυτοφροντίδα του ασθενούς σε όλο το κείμενο. Οι πληροφορίες αυτών των πλαισίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε νοσοκομεία και σε περιπτώσεις παροχής φροντίδας στο σπίτι. Για να εφαρμόσουν την *προληπτική φροντίδα*, οι μαίες που ασχολούνται με την υγεία των γυναικών και την περιγεννητική φροντίδα, θα πρέπει να έχουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν τα σημεία και τα συμπτώματα των επειγουσών καταστάσεων. Κατά τη ανάλυση της εκτίμησης και της φροντίδας, προειδοποιούμε τη μαία για τα σημεία των πιθανών προβλημάτων και παρέχουμε πληροφορίες σε πλαίσια, οι οποίες δίνουν έμφαση στα προειδοποιητικά σημεία και τις επείγουσες καταστάσεις. Οι σημερινές μαίες πρόκειται να συναντήσουν γυναίκες με διαφορετικό υπόβαθρο. Το κεφάλαιο της οικογένειας περιλαμβάνει μια ανάλυση για τις πολιτισμικές επιδράσεις και επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα έθιμα που σχετίζονται με τη γέννηση και την υγεία της γυναίκας. Αυτό το κεφάλαιο, επίσης, τονίζει τη σημαντικότητα της εκτίμησης των πολιτισμικών απόψεων της μαίας και της γυναίκας. Οι *πολιτισμικές επιδράσεις* παρουσιάζονται βαθμιαία σε όλο το κείμενο, με σκοπό να δώσουν έμφαση στο ευρύ φάσμα της εθνολογικών διαφοροποιήσεων και την επίδρασή τους στη φροντίδα μητρότητας και τη γυναικολογική φροντίδα. Τα πλαίσια σε όλο το κείμενο τονίζουν τα πολιτισμικά στοιχεία της φροντίδας. Το κεφάλαιο σχετικά με την κοινοτική φροντίδα και τη φροντίδα στο σπίτι, προετοιμάζει τον φοιτητή να παρέχει φροντίδα μητρότητας και γυναικολογική φροντίδα υγείας σε ποικίλους χώρους. Τα *κοινοτικά στοιχεία της φροντίδας* ενσωματώνονται επίσης, βαθμιαία, σε όλα τα κεφάλαια της νοσηλευτικής φροντίδας, για να δώσουν έμφαση στο γεγονός ότι η φροντίδα είναι δυνατόν να λάβει χώρα σε όποιο μέρος μπορεί να βρίσκονται η γυναίκα και η οικογένειά της.

Για να αντεπεξέλθει πραγματικά στις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε γυναίκας, η μαία πρέπει να συμπεριλάβει τα μέλη της οικογένειας και άλλα σημαντικά άτομα στον σχεδιασμό φροντίδας. Η *δυναμική της οικογένειας* είναι περισσότερο εμφανής στην εγκυμοσύνη και τον τοκετό. Η μαία είναι συνήθως ο βασικός συνήγορος της οικογένειας. Ένα ξεχωριστό κεφάλαιο για την οικογένεια, καθώς και οι βαθμιαία αναπτυσσόμενες ανησυχίες για την οικογένεια σε όλα τα κεφάλαια της

κύησης, του τοκετού, της λοχείας και της φροντίδας του νεογνού, δείχνουν τη σπουδαιότητα ολόκληρης της οικογένειας. Αναφέρονται τα θέματα που αφορούν τους προγόνους, τα αδέρφια και τις υπόλοιπες μορφές οικογένειας.

Η νοσηλευτική έρευνα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της νοσηλευτικής εκπαίδευσης και πρακτικής. Η νοσηλευτική έρευνα έχει ενσωματωθεί σε όλο το κείμενο, με σκοπό να επιδείξει την επίδραση της εφαρμογής της έρευνας στην πρακτική της φροντίδας της μητρότητας και γυναικολογικής φροντίδας. Τα συμπεράσματα από τις μελέτες των ερευνών πάνω στις πρακτικές της φροντίδας, περιγράφονται και υπογραμμίζονται. Οι μαίες/τές που ασκούν το επάγγελμα, καλούνται να σκεφθούν κριτικά και να βελτιώσουν τη νοσηλευτική πρακτική με την αμφισβήτηση των παραδοσιακών νοσηλευτικών πράξεων, οι οποίες δεν έχουν επιστημονική βάση. Επιπλέον, τα υπογραμμισμένα πλαίσια ερευνών περιγράφουν επιλεγμένες έρευνες και αναλύουν την κλινική σημασία.

Οι μαίες αντιμετωπίζουν ηθικές και νομικές προκλήσεις καθημερινά και όλο και περισσότερο θα αντιμετωπίζουν καταστάσεις που περιλαμβάνουν θέματα της γενετικής. Οι μαίες θα πρέπει να αναπτύξουν στοχαστική θεώρηση, η οποία θα εκτιμά τις νέες τεχνολογίες γύρω από την αναπαραγωγή και την υγεία των γυναικών, καθώς και πολιτικές, υπό το φως της δυνητικής επίδρασης στην ευζωία του ατόμου. Αναφέρονται σε όλο το κείμενο πληροφορίες νομικού περιεχομένου και σκέψεις περί ηθικής, για να δώσουν έμφαση στα συγκεκριμένα θέματα, καθώς σχετίζονται με τη φροντίδα μητρότητας και τη γυναικολογική φροντίδα. Έχουν επεκταθεί τα περιεχόμενα όσον αφορά τη γενετική και τον ρόλο της μαίας.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Αυτή η έκτη έκδοση χαρακτηρίζεται από ένα σύγχρονο σχέδιο και μια ευρεία παρουσίαση. Οι αναγνώστες θα ανακαλύψουν ότι οι λογικές και κατανοητές επικεφαλίδες και ο ελκυστικός σχεδιασμός, τονίζουν το σημαντικό περιεχόμενο και προσελκύουν περισσότερο. Εκατοντάδες φωτογραφίες και σχεδιαγράμματα σε όλο το κείμενο, απεικονίζουν σημαντικές απόψεις και τεχνικές για την περαιτέρω κατανόηση.

Το κάθε κεφάλαιο αρχίζει με έναν κατάλογο από Όρους-Κλειδιά και Ορισμούς, ο οποίος προετοιμάζει τους αναγνώστες για το νέο λεξιλόγιο. Στη συνέχεια, αυτοί οι όροι παρουσιάζονται με έντονους χαρακτήρες μέσα στο κεφάλαιο. Οι Στόχοι Μάθησης εστιάζουν την προσοχή του αναγνώστη στο σημαντικό περιεχόμενο, πάνω στο οποίο πρέπει να εξειδικευθεί.

Η οργάνωση του πλαισίου *Διαχείριση της Φροντίδας* χρησιμοποιείται με συνέπεια για την ανάλυση της νοσηλευτικής φροντίδας. Τα πέντε βήματα της *Νοσηλευτικής Διεργασίας* ενσωματώνονται σε αυτό το πλαίσιο εργασίας. Το *Σχέδιο Φροντίδας* περιλαμβάνεται με σκοπό να βοηθήσει τους αναγνώστες να εφαρμόσουν τη νοσηλευτική διαδικασία στο περιβάλλον μιας κλινικής. Το Σχέδιο Φροντίδας χρησιμοποιεί μόνο διαγνώσεις οι οποίες είναι εγκεκριμένες από την NANDA (North American Nursing Diagnosis Association), περιγράφει τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τη φροντίδα της γυναίκας, παρέχει λύσεις για τις παρεμβάσεις και περιλαμβάνει αξιολογήσεις της φροντίδας. *Οι Αλγόριθμοι της Φροντίδας, τα Πρωτόκολλα και οι Διαδικασίες* για τη φροντίδα περιλαμβάνονται έτσι ώστε να παρέχουν στους φοιτητές παραδείγματα διαφόρων προσεγγίσεων στην εφαρμογή της φροντίδας στην πράξη.

Τα ειδικά χαρακτηριστικά παρέχονται σε όλο το κείμενο σε πλαίσια, για γρήγορη πρόσβαση πληροφοριών και για να προσελκύουν το ενδιαφέρον. Οι *Κατευθυντήριες Οδηγίες Εκπαίδευσης*, τα πλαίσια με τις *Κατευθυντήριες Οδηγίες*, τα πλαίσια της *Αυτοφροντίδας* και τα πλαίσια *Ερευνών* έχουν ήδη περιγραφεί. Άλλα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν τα πλαίσια *Επείγουσας Φροντίδας*, τα οποία προειδοποιούν τους αναγνώστες για τα σημεία και τα συμπτώματα των διάφορων *Επείγουσών Καταστάσεων* και παρέχουν παρεμβάσεις για άμεση εφαρμογή και την *Επισήμανση για τη Μαία*, που προβάλλουν σημαντικές πληροφορίες για τον φοιτητή. Ένα ΝΕΟ χαρακτηριστικό, που μπορεί να αναγνωριστεί στο κείμενο από το εικονίδιο που βρίσκεται στο περιθώριο της σελίδας, τονίζει τα αποτελέσματα των ερευνών που περιλαμβάνονται συνοπτικά στη Βάση Δεδομένων Cochrane για την Κύηση και τον Τοκετό, που επιβεβαιώνουν τις αποτελεσματικές πρακτικές ή αναγνωρίζουν πρακτικές οι οποίες έχουν άγνωστες και αναποτελεσματικές ή επιβλαβείς επιπτώσεις.

Αν και ο τοκετός είναι μια φυσιολογική διαδικασία, μπορεί να παρουσιαστούν επιπλοκές. Κατά την εκτίμηση, η μαία πρέπει να είναι σε εγρήγορση για *Σημεία Πιθανών Επιπλοκών*. Έτσι, λοιπόν, έχουμε συμπεριλάβει αυτά τα σημεία σαν πλαίσια σε κεφάλαια που καλύπτουν την κύηση και τον τοκετό χωρίς επιπλοκές. Άλλα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν τα πλαίσια των *Πολιτισμικών Θεωρήσεων*, τα οποία περιγράφουν τις απόψεις και τις πρακτικές σχετικά με την κύηση, τον τοκετό, τη γονεϊκότητα και τις ανησυχίες για τη φροντίδα της υγείας της γυναίκας. *Νομικές Συμβουλές* και *Ηθικά Διλήμματα* παρουσιάζονται με πληρότητα, ώστε να παρέχουν στους φοιτητές σχετικές πληροφορίες για σημαντικούς τομείς της νοσηλευτικής μητρότητας και της φροντίδας της υγείας της γυναίκας. Τα πλαίσια του *ΝΕΟΥ Οδηγού Φαρμάκων* περιλαμβάνουν πληροφορίες-κλειδιά σχετικά με τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται στη φροντίδα μητρότητας και τη φροντίδα της γυναίκας, συμπεριλαμβανομένων των ενδείξεών τους, των ανεπιθύμητων ενεργειών τους και των νοσηλευτικών απόψεων. Οι *Εναλλακτικές και Συμπληρωματικές Θεραπείες* αναφέρονται για την υγεία πολλών γυναικών, καθώς και για προβλήματα που σχετίζονται με την κύηση. Οι *βιβλιογραφικές αναφορές* έχουν εκσυγχρονιστεί σημαντικά. Οι περισσότερες αναφορές είναι των τελευταίων 5 ετών και όλα τα κεφάλαια έχουν παραπομπές από εκδόσεις του τελευταίου έτους.

Στο τέλος του κάθε κεφαλαίου, τα *Σημεία-Κλειδιά* συνοψίζουν το σημαντικό περιεχόμενο. Οι *Ασκήσεις Κρίσης* οδηγούν τους φοιτητές να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους και να αυξήσουν την ικανότητά τους να σκεφτούν κριτικά σχετικά με θέματα φροντίδας μητρότητας και γυναικολογικής φροντίδας. Τουλάχιστον μία άσκηση έχει κοινοτικό στόχο. Οι *Κοινωνικές και οι Πηγές του Διαδικτύου*, που είναι σχετικές με το κάθε κεφάλαιο, προσδιορίζονται και παρατίθενται.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Αυτή η έκτη έκδοση της *Νοσηλευτικής Μητρότητας* περιέχει επτά ενότητες, οργανωμένες για να διευρύνουν την κατανόηση και τη μάθηση και να διευκολύνουν την πρόσβαση σε πληροφορίες.

Η **Ενότητα I**, Εισαγωγή στη Νοσηλευτική Μητρότητας, αρχίζει με μια γενική εισαγωγή στη σύγχρονη νοσηλευτική μητρότητα και γυναικολογική νοσηλευτική φροντίδα. Στη συνέχεια, αναφέρεται στην οικογένεια ως μονάδα στη φροντίδα, ενσωματώνοντας πολιτισμικά στοιχεία της φροντίδας. Η ενότητα ολοκληρώνεται με ένα κεφάλαιο για την κοινότητα και τη φροντίδα στο σπίτι, το οποίο βοηθά στην κατανόηση αυτών των πλαισίων πρακτικής που σχετίζονται με τη νοσηλευτική μητρότητα και γυναικολογική φροντίδα.

Η **Ενότητα II**, Η Αναπαραγωγική Ηλικία, είναι μια αναδιοργανωμένη ενότητα για την υγεία της γυναίκας. Τα τρία κεφάλαια αναφέρονται στην προαγωγή της υγείας, την κλινική εκτίμηση των γυναικών και τις συνήθειες ανησυχίας γύρω από την αναπαραγωγή.

Η **Ενότητα III**, Η Κύηση, περιλαμβάνει τη νοσηλευτική φροντίδα της γυναίκας και της οικογένειάς της από τη σύλληψη μέχρι την προετοιμασία για τον τοκετό. Τα περιεχόμενα γύρω από τη γενετική έχουν επεκταθεί. Ένα κεφάλαιο γύρω από τη μητρική και νεογνική διατροφή δίνει έμφαση στα σημαντικά στοιχεία της φροντίδας, τονίζει τις πολιτισμικές διαφορές στη διατροφή και τονίζει τη σημασία που έχουν η πρόωμη αναγνώριση και η αντιμετώπιση των διατροφικών προβλημάτων.

Η **Ενότητα IV**, Ο Τοκετός, επικεντρώνεται στην παροχή συλλογικής φροντίδας από τους γιατρούς, τις μαίες, τις νοσηλεύτριες, τις γυναίκες και τις οικογένειές τους, κατά τη διάρκεια του τοκετού και της γέννησης. Ξεχωριστά κεφάλαια αναφέρονται στο ρόλο της μαίας στην αντιμετώπιση της δυσφορίας ή του πόνου κατά τη διάρκεια του τοκετού, της γέννησης και της εμβρυϊκής παρακολούθησης. Αυτά τα κεφάλαια εξοικειώνουν τους φοιτητές με τις σύγχρονες πρακτικές για τον τοκετό και επικεντρώνονται στις παρεμβάσεις για την υποστήριξη και την εκπαίδευση της γυναίκας και της οικογένειάς της.

Η **Ενότητα V**, Η Λοχεία, αφορά μια περίοδο σημαντικών αλλαγών για όλη την οικογένεια. Η μητέρα έχει ανάγκη από σωματική και συναισθηματική υποστήριξη, καθώς προσαρμόζεται στον νέο της ρόλο. Τα κεφάλαια γύρω από την εκτίμηση και τη φροντίδα, κατά την διάρκεια της λοχείας, επικεντρώνονται σε αυτές τις ανάγκες. Το κεφάλαιο της μετάβασης στη γονεϊκότητα πραγματεύεται τη δυναμική της οικογένειας στη γέννηση ενός παιδιού και περιγράφει τους τρόπους με τους οποίους οι μαίες μπορούν να βοηθήσουν στην προσαρμογή γονέων-παιδιού, συμπεριλαμβανομένης και της προληπτικής καθοδήγησης για τις πρώτες ημέρες στο σπίτι και την παρακολούθηση στο σπίτι.

Η **Ενότητα VI**, Το Νεογνό, έχει ανανεωθεί εκτενώς και απευθύνεται στις φυσιολογικές προσαρμογές του νεογνού και στην εκτίμηση και τη φροντίδα του. Σε ξεχωριστό κεφάλαιο τονίζονται οι πληροφορίες σχετικά με τις διατροφικές ανάγκες του νεογνού και τη νοσηλευτική φροντίδα σχετικά με το θηλασμό και την τεχνητή σίτιση.

Η **Ενότητα VII**, Επιπλοκές της Κύησης, αναφέρεται στις συνθήκες που θέτουν τη γυναίκα, το έμβρυο, το νεογνό και την οικογένειά της σε κίνδυνο. Αυτή η αναθεωρημένη ενότητα αναδιοργανώθηκε εκτενώς στην πέμπτη έκδοση. Περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο για την εκτίμηση της κύησης υψηλού κινδύνου και των επιπλοκών της, δύο κεφάλαια για την κύηση υψηλού κινδύνου (προϋπάρχουσες και καταστάσεις που παρουσιάζονται στην κύηση), ένα κεφάλαιο με τις επιπλοκές κατά τον τοκετό, ένα κεφάλαιο με τις επιπλοκές στη λοχεία και δύο κεφάλαια για τις επιπλοκές του νεογνού. Η διαχείριση της φροντίδας επικεντρώνεται στην επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων και στην υποστήριξη της γυναίκας και της οικογένειας όταν δεν εκπληρώνονται οι προσδοκίες τους. Τα θέματα της απώλειας και του θρήνου για την οικογένεια που βιώνει εμβρυϊκή, νεογνική ή μητρική απώλεια, συζητώνται σε ένα **NEO** κεφάλαιο.

Το κείμενο ολοκληρώνεται με λεπτομερή περιεχόμενα που έχουν διασταυρούμενες αναφορές. Οι πληροφορίες από το Γλωσσάριο και τα Παραρτήματα των προηγούμενων εκδόσεων έχουν αναβαθμιστεί σε κεφάλαια για να γίνει δυνατή η χρήση τους.

*Deitra Leonard Lowdermilk
Shannon E. Perry*

ISBN : 960-7875-28-1